

## KWESTEN

District Bonggo. ...  
Oostelijk van Taronta liggen Anoes, Podena, Maweswares en  
Ansoedoe. ...  
- Halie 1930(1955):36.

\*

### District Beneden-Sarmi:

...  
Aréré 102  
Takar 506  
Bettaf 287  
Maffin-Hol 55  
Maffin-Tor 41  
Béneraf 144

...  
/  
Omté (Tor) 16

... - Wollrabe 1938 Ts:16-17.

### Beneden-Bonggo:

Ansoedoe 167

...  
/  
Borte 15

- Wollrabe 1938 Ts:17-18.

\*

### District Beneden Bonggo:

...  
Ansoedoe 182

- van den Berg 1940 Ts:12.

### District Sarmi:

...  
Maffin Hol 79  
Maffin Tor 39  
Arare 113

...  
Takar 542  
Beneraf 195  
Betaf 278  
Nengke 30

- van den Berg 1940 Ts:10.

### District Boven Tor:

...  
Kwesten 53

- van den Berg 1940 Ts:11.

Zoo wordt de taal van de kampong Sarmi ook gesproken door de bewoners van de kampongs Sawar, Bagaiserwar en Serwar. De bewoners van Maffin Tor en Maffin Mol spreken weer dezelfde taal (makan) als de bewoners van Omté aan de Tor, behorende tot de Kwestenstam.

- van den Berg 1940 Ts:12.

... De bewoners van Maffin Tor en Maffin Nol spreken weer dezelfde taal (makan) als de bewoners van Omtó aan de Tor, behorende tot de Kwesten-stam. ...

- van den Berg n.d. Ts:4.

\*

Slachtoffers zijn dan meestal de stammen meer benedenstrooms de Tor gelegen, namelijk: Beo, Kwestan, Saberi en Maffin. ...

- Philipsen 1932(1955):50.

\*

De kuststreek wordt bewoond door tot de volgende taalgroepen behorende stammen:

...

5. Kwestan [sic]-groep : kampongs Ansoedoe, Betaf, Takar, Keder, Dabe, Beneraf, Nengke, Arare, Maffin-Tor, Holmaffin, Wain.

...

- van Eek 1952 Ts:6.

Tot de Kwesten-groep (5) behoort eveneens de kampong Omté in het Tor-gebied.

- van Eek 1952 Ts:6.

In het benedenstroomgebied tussen de Waim en de Woske wordt de Saberi-taal gesproken, de streek tussen de kampongs Sarmi, Sawar en Bagaiserwar is het gebied van de Sobey-taal. Het gebied van deze taal loopt verder door tot aan Anoes, enclaves worden gevormd door de Kwesten-taal en de Mawes-taal. Ook de voor de kust liggende eilanden behoren tot het Sobey-taalgebied.

- van Eek 1952 Ts:21.

\*

## De Tor

...

2. Kwèsten: Langs de Tor rekent men de bevolking van Omté, de Wéjin, de Maffin van Bamnifarin (Holmaffin) en Torfarin (Maffin-Tor) en de bevolking van Arare tot het Kwèsten-taalgebied te behoren. In het ondervolgende zal nog blijken, dat het Kwèsten ook nog in verscheidene dorpen langs de Oostkust van de Onderafdeling vertegenwoordigd is.

Ook t.a.v. het Kwèsten is mij gebleken, dat zich taalverschillen binnen het gebied voordoen. De meeste genoemde

bevolkingsgoepen vertonen een eigen linguïstisch patroon.

- Leeden 1954 Ts:6.

#### De Oostkust

1. **Kwèsten**: Zoals boven reeds vermeld, vindt men het Kwèsten ook langs de Oostkust. Na Arare zijn de volgende dorpen hierbij betrokken: Kédèr, Dabé, Nengke, Takar, Beneraf, Betaf en Ansudu. In deze groep doen zich wel geringe taalverschillen voor. Vermeldenswaard is, dat te Takar en Betaf spreker's sexe linguïstische invloed heeft. Voor vele begrippen gebruiken de vrouwen andere fonetische vormen dan de mannen.

Taalverwantschap met het Tor-gebied staat voor de gehele groep evenwel volkomen vast. Voor wat betreft de verwantschapsterminologie heb ik dit persoonlijk kunnen constateren.

- Leeden 1954 Ts:7.

De ondervolgende dorpen zijn op de kaart genummerd aangegeven:

... /

...

68. Omtì

69. Gehucht van de Wéjin

70. Bamnifarin (Holmaffin) (van de Maffin)

71. Torfarin (Maffin-Tor) (van de Maffin)

72. Arare

...

75. Keder

76. Dabé

77. Nengke

78. Takar

79. Beneraf

...

81. Betaf

82. Ansudu

- Leeden 1954 Ts:12-13.

\*

#### **(Kwèsten)**

Kwèsten (Omté), Wain, Holmaffin, Maffintor, Arare, Dabé, Kédèr, Takar, Betaf, Ansudu, Beneraf, Bortau, Nengke (? zielen).

- Galis 1955-56:173.

\*

#### **KWESTEN**

North of the Berrik tribal territories, and also on either side of the Tor, the tribal territories of the Kwesten are situated. In the first place this name indicates a language group. Besides the Wéjin, the Maffin and the villagers of Omte, even a number of coastal villages east of the Tor and the Bièr, such as Kedir, Takar, Bettaf and Ansoedoe, do also belong to it.

... According to myths noted on the coast and in the interior, several cultural elements from the Tor district have spread along the east coast as far as the villages of Bettaf and Ansoedoe. It is very likely that also the language of the Kwesten has followed the same course, chiefly as a result of population migrations from the Tor interior to the east coast of Sarmi.

In a more restricted sense, the name Kwesten is also a tribal name, indicating the inhabitants of the village of Omte. ... The Maffin, who live on either side of the Tor, ... They, as well as the other tribes from the Kwesten language area are part of the culture pattern of the coast, which, in many aspects, differs from that in the interior of the Tor district.

- Oosterwal 1961:19.

\*

Kwesten is spoken along the coast and the immediate hinterland.

- Voorhoeve 1975b:413.

+ 500 [speakers]

Dialects: ?

Villages: Ombe, Holmafin, Keder, Dabe, Takar, Betaf, Ansudu, Yamua.

- Voorhoeve 1975f:38.

\*

[Map]

Takar -- KWESTEN

- Wurm & Hattori 1981

\*

A significant amount of demographic change has occurred in the twenty years since Oosterwal's study. ... / ...

There are presently only the Kweston [sic] group with three villages, the Berik group with ten villages, the Mander with one village, and the Seger with one village. Increasing communication has resulted in greater cooperation between villages living in the area Oosterwal called Berik (the villages of Kondirjan, Dangken, Tenwer, and Somanente), and including the areas he called Safron, Beau, Waf, Daranto, and Bora-Bora (the villages of Jerim, Sansiat, Winemase, Burawater, Bore, and Tabfereh, respectively).

While we are forced to recognize a measure of distinctiveness between these last five groups and the group Oosterwal called Berik, it is important to note that all six groups refer to themselves and their language as Berik and that this division into sub-groupings is of a different order of magnitude from that which separates them all from the Kweston, the Mander and Seger. These latter do not consider themselves or their languages Berik. ...

- P. Westrum 1981:52-53.

\*

**Kwesten**

POP: +/- 2,000

LOC: Lower Tor River, north coast area inland east of Sarmi

...

VILLAGE(S):

Holmhaven

Mafenter

Arare

Onte

Nengke

Beneraf

Weyen

Dobe

Dabe

Ombe

Takar

Betaf

Keder Lama

Ansudu

Yamna

Holmafin

- Silzer & Heikkinen 1984:34.

2,000

LOC: Lower Tor River, north coast area inland east of Sarmi

- Silzer & Clouse 1991:60.

\*

**Kwesten:** 2,000 speakers reported in 1987, on the lower Tor River, Irian Jaya, Indonesia. Has 40 percent lexical similarity with Berik.

- Comrie 1992cc:128.

\*

Lower Tor River, north coast area inland east of Sarmi, villages of Holmhaven, Mafenter, Arare, Onte. ... 40% lexical similarity with Berik.

- Grimes 1992:576.

**KWESTEN** ... 2,000 (1987 SIL). Lower Tor River, north coast area inland east of Sarmi, villages of Holmhaven, Mafenter, Arare, Onte. ... 40% lexical similarity with Berik.

- Grimes 1996.

**KWESTEN** ... 2,000 (1987 SIL). Lower Tor River, north coast area inland east of Sarmi, villages of Holmhaven, Mafenter, Arare, Onte. Linguistic affiliation: Trans-New Guinea, Northern, Tor, Tor. 40% lexical similarity with Berik.

- Grimes 2000.

\*

[map]

Holmafin -- KWESTEN

- de Vries & de Vries 1997:2.

\* \* \*

KWESTAN	Philipsen 1932(1955)
<b>KWESTAN</b>	<b>van Eek 1952 Ts</b>
<b>KWESTEN</b>	<b>van den Berg 1940 Ts, n.d. Ts;</b>
	<b>van Eek 1952 Ts; Leeden 1954 Ts</b>
<b>KWÈSTEN</b>	<b>Galis 1955-56, 1960; Oosterwal 1961;</b>
	<b>Capell 1962 (Galis); Wurm 1971</b>
<b>KWESTEN</b>	<b>500 Tor (Voorhoeve 1975, Wurm</b>
	<b>&amp; Hattori 1981, Wurm</b>
<b>KWESTEN</b>	<b>2,000 Tor (Silzer &amp; Heikkinen</b>
	<b>2000; Wurm 1994)</b>
<b>KWESTEN</b>	<b>2,000 (1987) Comrie 1992cc</b>
<b>KWESTEN</b>	<b>Smits &amp; Voorhoeve 1994</b>
<b>BAMNIFARIN = KWESTEN</b>	<b>Smits &amp; Voorhoeve 1994</b>
<b>MAFFIN</b>	<b>Philipsen 1932(1955)</b>
<b>MAFFIN -- KWESTÈN</b>	<b>Leeden 1954 Ts</b>
<b>MAFFIN -- KWESTEN</b>	<b>Oosterwal 1961</b>
<b>MAFFIN = KWESTEN</b>	<b>Salzner 1960 (cf S&amp;C)</b>
<b>MAFFIN MOL</b>	<b>van den Berg 1940 Ts, n.d. Ts</b>
<b>MAFFIN TOR</b>	<b>van den Berg 1940 Ts, n.d. Ts</b>
<b>TAKAR</b>	<b>Capell 1954</b>
<b>Ansoedoe</b>	<b>Halie 1930(1955)</b>
<b>Ansoedoe -- Beneden Bonggo</b>	<b>Wollrabe 1938 Ts, van den Berg 1940</b>
	<b>Ts</b>
<b>Ansoedoe -- KWESTAN</b>	<b>van Eek 1952 Ts</b>
<b>Ansoedoe -- KWESTEN</b>	<b>Oosterwal 1961</b>
<b>Ansudu -- ARARE KWÈSTEN</b>	<b>Leeden 1954 Ts</b>
<b>Ansudu -- KWÈSTEN</b>	<b>Galis 1955-56, Voorhoeve 1975,</b>
<b>ARARE -- KWÈSTEN</b>	<b>Leeden 1954 Ts</b>
<b>Arare -- Sarmi District</b>	<b>van den Berg 1940 Ts</b>
<b>Arare -- KWESTAN</b>	<b>van Eek 1952 Ts</b>
<b>Arare -- KWÈSTEN</b>	<b>Galis 1955-56; Silzer &amp; Heikkinen</b>
<b>Aréré -- Beneden Sarmi</b>	<b>Wollrabe 1938 Ts</b>
<b>Bamnifarin -- MAFFIN KWÈSTEN</b>	<b>Leeden 1954 Ts</b>
<b>Béneraf -- Beneden Sarmi</b>	<b>Wollrabe 1938 Ts</b>
<b>Beneraf -- Sarmi District</b>	<b>van den Berg 1940 Ts</b>
<b>Beneraf -- KWESTAN</b>	<b>van Eek 1952 Ts</b>
<b>Beneraf -- ARARE KWÈSTEN</b>	<b>Leeden 1954 Ts</b>
<b>Beneraf -- KWÈSTEN</b>	<b>Galis 1955-56, Silzer &amp; Heikkinen</b>
<b>Bengke -- KWETEN</b>	<b>Silzer &amp; Heikkinen 1984</b>

Betaf -- Sarmi District	van den Berg 1940 Ts
Betaf -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Betaf -- ARARE KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Betaf -- KWÈSTEN	Galis 1955-56, Voorhoeve 1975,
Bettaf -- Beneden Sarmi	Wollrabe 1938 Ts
Bettaf-- KWESTEN	Oosterwal 1961
Bortau -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Borte -- Beneden Bonggo	Wollrabe 1938 Ts
Dabe -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Dabé -- ARARE KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Dabé -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Dabe -- KWESTEN	Voorhoeve 1975, Silzer & Heikkinen 1984, Smits & Voorhoeve 1994
Dabe -- DABE	Silzer & Heikkinen 1984, Grimes
Dobe -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984
Holmaffin -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Holmaffin = Bamnifarin -- MAFFIN KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Holmaffin -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Holmafin -- KWESTEN	Voorhoeve 1975, Silzer & Heikkinen 1984, Silzer & Clouse 1991, Smits & Voorhoeve 1994, de Vries & de Vries 1997
Holmhaven -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984; Grimes
Keder -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Kèdèr -- ARARE KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Kédèr -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Kedir -- KWESTEN	Oosterwal 1961
Keder -- KWESTEN	Voorhoeve 1975, Smits & Voorhoeve
Keder Lama -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984
Kwesten -- Boven Tor	van den Berg 1940 Ts
Kwèsten -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Mafenter -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984; Grimes
Maffin-Hol -- Beneden Sarmi	Wollrabe 1938 Ts
Maffin Hol -- Sarmi District	van den Berg 1940 Ts
Maffin-Tor -- Beneden Sarmi	Wollrabe 1938 Ts
Maffin Tor -- Sarmi District	van den Berg 1940 Ts
Maffin-Tor -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Maffin-Tor = Torfarin -- MAFFIN KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts

Maffintor -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Nengke -- Sarmi District	van den Berg 1940 Ts
Nengke -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Nengke -- ARARE KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Nengke -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Ombe -- KWESTEN	Voorhoeve 1975, Silzer & Heikkinen 1984
Omté (Tor) -- Beneden Sarmi	Wollrabe 1938 Ts
Omté -- KWESTEN	van den Berg 1940 Ts, n.d. Ts; van Eek 1952 Ts
Omté -- KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Omté = Kwèsten -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Omté -- KWESTEN	Oosterwal 1961; Silzer & Heikkinen 1984; Grimes 1992, 1996, 2000
Omtì -- KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Takar -- Beneden Sarmi	Wollrabe 1938 Ts
Takar -- Sarmi District	van den Berg 1940 Ts
Takar -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Takar -- ARARE KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
Takar -- KWÈSTEN	Galis 1955-56, Voorhoeve 1975, Wurm & Hattori 1981, Silzer & Heikkinen 1984, Smits & Voorhoeve 1994
Torfarin -- MAFFIN KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
WÉJIN -- KWÈSTEN	Leeden 1954 Ts
WÉJIN -- KWESTEN	Oosterwal 1961
Wain -- KWESTAN	van Eek 1952 Ts
Wain -- KWÈSTEN	Galis 1955-56
Weyen -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984
Yamna -- KWESTEN	Silzer & Heikkinen 1984
Yamua -- KWESTEN	Voorhoeve 1975

\* \* \* \* \*